

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Сөвдиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 198 (10183) | 1976 чылдың август 21, суббота | 1925 чылда түдөөлүттүң | Өрткө 2 көп.

ДУЖУТ АЖААЛДАЗЫН ОРГАНИЗАСТЫГ ЧОРУДАР МАЛГА БЫЖЫГ ЧЕМ-СУУРНУ ТУРГУЗАР

САРААТТАР НЕМЕЖИП ТУРАР

Бо чылдың бирги чартымында күнүгө сүт, дүк, сүт салар талаа-беле Барымын-Хемчик районга тийлекти болгаш «Хемчик» совхозтун ажил-ичилери пийитиниң малыга четир чемни белек-көри-биле ийи дакыр күжүлүшкүниң ажилда турар. Олар бо чылдан 1800 тонна ситенни белек-көри планнга, Шөлдөргө ситенни ийи бургата, механизастан ийи эвено, шүтү 225 кижиле ажилда турар, мында партияның чедир, комсомолдун беш бөлүктөрүн тургускан. Соуду ху-нерге чедир ситенчилер 902 тонна ситенни белек-көри.

Төв-Хая баарында ситенчи топ бригада болгаш сүт-бараан ферманың коллектив ийи ажилда турар. Кара-Сал Коңгар уурткан ситен моондактар эвенода 14 кижиле ажилда турар. Кижиле бургаз хүндө 30 моондактар кылар дээлдээл 110 хуу чедир күс-сидин турар болду. Долгактар шарырышта бешки классым Галана Саяа кымын-даа мур-нап турар. А сүт-бараан фер-маның коллектив 6 са-раатты тургудунал.

Ферманың ситенчилери 950 центнер ситен белек-көри чүе, арга чедир 650 центнерни белек-көри адымыс, пайны ажык-күсүдир аргыс бар-деп, бригадир Хомушук Оту-ган чугалады.

Хол кадыры-биле ситен кезип турар О. Очур-оол, Х. Ужар-оол, хонзончилер Х. Хо-мукчу, Кок-кыс, Саяа олар хүн-бүрүлүн дээлдээл док-тамыз ажырын турар мур-накчылар дээрин бригадир база дыңнаткан.

Оларын чогууда Чүйсөй Кара-Салдың бригадасы ажилда турар, шүтү 25 ки-жиле бар. 150 тонна ситенни сарааттан алган болдулар.

Совхозтун ногаа өстүрер бригаданың кезикчилери мал чемни белек-көригө ду-лазын беш чедирин турар. 10 тонна ситен белек-көри план-на ажалдап ийи катан ажы-күсүсүн, ситен белек-көри арга-даа уламчылап турар.

Ийи трактор-хуу брига-даның ситенчилери Коңгар-гайла ажилда турар. Бри-гадир Шагдыр-оол Маадыр-оол бистин айтырмасына мында дээл:

— Бригаданың кезикчилери 196 тонна ситенни сараат-таан. К. Хуан-оолдун уурт-каны сараат салар эвено ийи ажилда, өскө мурнакчылар бисте бар. Соуду, он хонку-тун түдөкүн бургазар бистин бригада шылтаран. Биско ту-ракскадык, совхозтун Күп-ажымы алдар туугун көдүр-гөп.

Малга чем белек-көри ша-алчып арга ишдейилгир кир-келге уламчыламышкан.

Д. МОНГУШ.

СЭКП обкомунда, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинде, облпрофчөвүлөде болгаш ВЛКСМ обкомунда

МУРНУНДА ХЕВЭЭР

Мал чемни белек-көригө талаа-зын шалычы айны ийги он хо-нуунун байдалын СЭКП обкомунун бюрору, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлели, облпрофчөвүлө болгаш ВЛКСМ обком чугалажып көргөш, бо чылдың август 16-га чедир ситен белек-көригө планни республика 25,1 хуу, сенаж салырын — 79,8, будук-бүрү белек-көригө — 37,5, ви-таминниг ситен далганы бүдүрерин — 20 хуу күсүткенни демдегелз.

Эң эки көргүзүлгөни: ситен белек-көригө талга-биле Барымын-Хемчик, Мангун-Тайга, Бай-Тайга, Чөөн-Хем-чик районнар, сенаж салырынга —

Улу-Хем, Барымын-Хемчик, Танды районнар чедип алган. Силос салыр ажилда Каз-Хем, Тангы, Би-Хем, Току, Барымын-Хемчик районнарың ажил-агыйлары эгелей берген.

Оң-биле кады организакчы бол-гаш политмассалыг ажилдарны партия, совет, кездэ ажил-агый ор-ганнарының, колхоз, совхозтарның специалисттеринин болгаш ууртук-чуларының талазындан кошмакта-нының түңүлүнде мал чемни белек-көригө темпиз эртен неделяда тургандыгын эгези кошай берген. Таңды болгаш Би-Хем районнарың ажил-агыйлары хожудан турар.

Каз-Хем районнун колхозтары болгаш совхозтары сенаж салырын багай чорудуп турар, а бо амылды Тес-Хем районнун ажил-агыйлары шуут эгелевзэн. Би-Хем, Чөөн-Хем-чик, Тес-Хем районнарың ажил-агыйлары витаминниг ситен далганы белек-көригө ажилда ам-даа эгелевзэн.

СЭКП обкомунун бюрору, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлели, облпрофчөвүлө болгаш ВЛКСМ обко-му шалычы айны ийги неделя-зында социалисттик чарыштыг ти-лекчизинге:

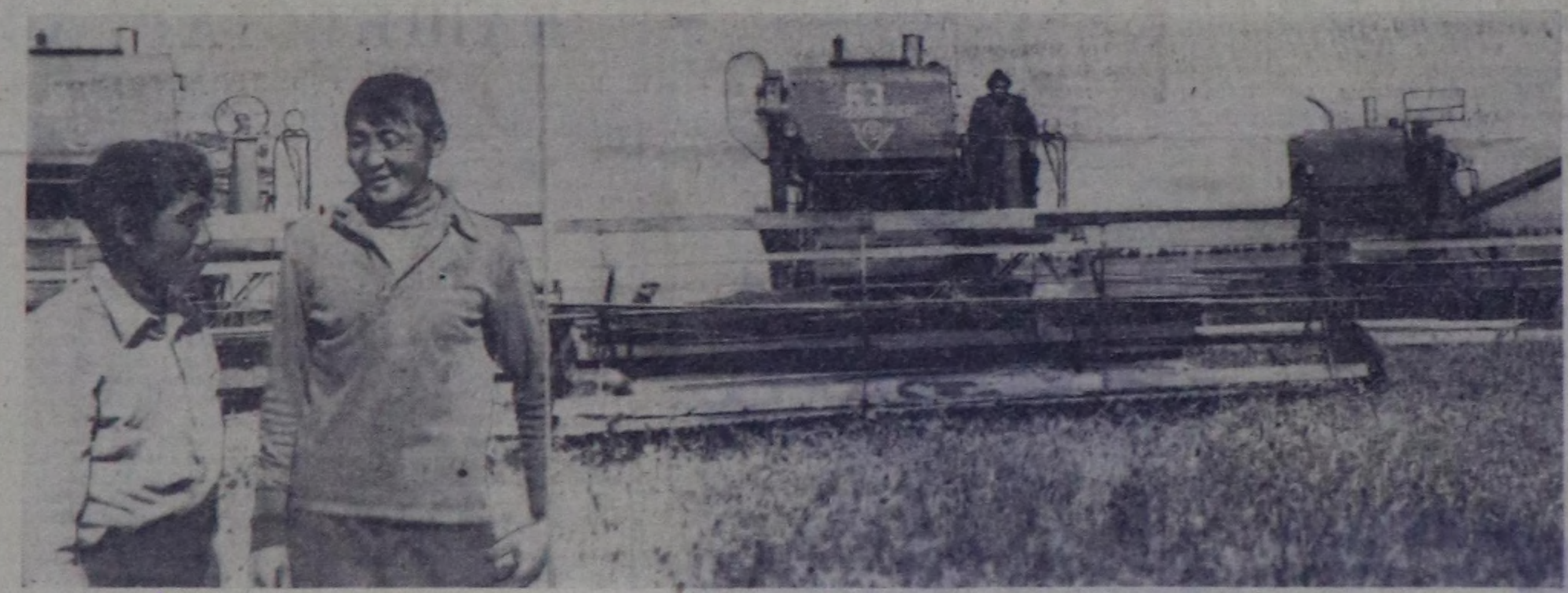
БАРЫМЫН-ХЕМЧИК РАЙОННУ, а ажил-агыйларың аразындан: —

«БАЙ-ТАЛ» СОВХОЗТУ тиленки деп санаан.

Тиленкилерге шилчир Кызыл туктары болгаш ашша шаңжалдарын тыясынкан.

Сиген, силос, сенаж болгаш өскө-дээ мал чемни четчири-биле белек-көри, мал чемни белек-көригө дужуат ажаап алыр талаа-зын белек-көригө хемчеглерин СЭКП-ниң Кызыл хоормо, районнар, хоор-райкуусомнар болгаш кездэ Совет-тер, профчөм болгаш комсомол организациялары, колхозтарның бол-гаш совхозтарның специалисттери, ууртукчулары алыр хүлээлгелгир.

ЧАА БЕШ ЧЫЛДЫН БАШТАЙГЫ ТАРААЗЫ

Бо чылдың планда көр-дүгөнүндө дүк хой та-рааны күнүгө садыр деп шилтирилген. Краснодар-ның тараадыларын чар-гай улегерин Кызыл ра-йоннун «Тиледег» сов-хозуна чер ажилдылары белек республикада бир дугазында дөккүл, ботта-рының социалисттик хүдээ-лериң чаргы көргөн бол-гаш Төркөн чурттуң шы-гажымыга 10 мүн тонна чагай тарааны уур деп шилтирилген.

«Тиледег» совхозтун тараадылары ону беш чылдың баштайгы чылы-нын чагай дугазын ажаап алырың бистин республи-када бир дугазында кирген. Совхозтун аны-агы бригадаларында ажил-

ин хаймышкыныг эге-лөөн Ажил-агыйлар тараадылары бо чылдан 1 гектардан 12 центнер та-рааны ажаап алыр деп со-рутан салган.

Совхозтун бо чылгы ду-жуг ажаалдамыга 55 ком-байн, 100 агым автомаш-на болгаш 400 хире кижиле ажилда. Дужуг ажаал-дамың бүдүзүндө сов-хозтун дирекциясы, пар-тия комитеттери соци-алисттик чарыштыг негел-лери ажилда кылган. Ча-рыштыг түңүлүндө бри-гадалар, эвенолар, тус-тус кижилер аразында уда-дала үлдүрерин шилтир-лөөн.

Ажаалдамың баштайгы хүннөринин бирээндө ол совхозтун тараа шөлдө-ринге чед берилген.

Уж-кыды көзүлбөс кылдыр чаттыла берген ал-

дын-сарыг тараа шөлдө-рин келчидир чалгып чыдыр. Тараа экинчиге комбайн-нар дистиңилген чорлар.

Совхозтун № 4 хову уурала. Ол бригаданың бригадир Очур-Сат Су-рунмевин Сарылар ажил-ның канча чорун турар-нын дугайында чугала-ды.

— Бригада совхозта кол бригадаларын бирээни. 3100 гектар кызыл-тастың чагай дугазын ажаап алыр. Бригаданың шөлдө-ринде 10 комбайн ажил-лап тур.

Комбайнеринин ара-зында социалисттик чарыш калбарган, кижиле бүрүз ажаалды белек шынарыг чорун чедип алыр дээт

көдүрүшкүчү ажил-лап турар болду.

Дужуг ажаалдамың баштайгы хүннөргө арга-дуржулгалыг, хонучу ком-байнерлер кирген. Оларын аразында үзүүн ажык күс-сеп, кымыл ажилдап турар механизаторлар иле-рей берген. Комбайнерлер Тас-оол Монгуш биле Ба-чымай Оңор олар баш-тайгы ийи хүнүдө кай-а-зы-даа 50 агым гектар черин тарааны чытыр кестиргенер.

В. ЧАДАМБА.

ЧУРУНДАРДА: мурнакчы тараадылар Т. Монгуш биле Б. Оңор олар; комбайн-нарың тарааны кестирип турары.

Л. И. БРЕЖНЕВТИН Э. ХОНЕККЕР-БИЛЕ НАЙЫРАЛДЫГ УЖУРАЖЫШКЫНЫ

Август 19-та Крымга СЭКП ТК-нын Чингиле секретары Л. И. Брежневтин Совет Эни-делинде дыштанып келген Германияның Социалисттик чалгыс аял партиязынын ТЫ-зынын Чингиле секретары Э. Хонеккер-биле ужуражыш-кыны болган.

Энтер Л. И. Брежнев бол-ган Э. Хонеккер партиялар-нын сөөлүгү сьездиринин шилтирлерин боттандырып-биле холбашкан. СЭКП-ниң болгаш ГСЧП-ниң ажил-чору-дугазынын дугайын, боттары-ның чурттарынын иштиги бол-гаш даштыкы политикалары-ның дугайын бот-боттарында дыңнатканар. 1975 чылдың октябрь 7-де чарган пайырал, кады ажилдажылыг тургу-зулажылыг дугайында кез-рээ-биле холбаштыр чаа чуту-ла илгит алган ССРЭ болган ГДР-нин аразында кады ажил-дажылыгын чедипкениг хөгжүлдезинге сеткил ха-нымышкынын олар илереткен-нер.

СЭКП-ниң болгаш ГСЧП-ниң күженишкениринин түңүл-үнде Совет Энидели биле ГДР-нин аразында харызааларын ийи таланын-даа үнденигине, ол мышак Варшава керезин-ниң база Экономисттик Дуала-жылыг Чөвүлелинин иштинге-даа улам ийи ханыладырында болгаш калбарылыгы тара-ымчалыг байлалар тургуз-тунган деп, чалгыс аял бол-дун энтер Л. И. Брежнев бол-ган Э. Хонеккер илереткен-нер.

Чалгыс аял чорудула-зын быжыггаарында болган

(СЭТА).

КОДЭЭНИН ЧАГЫГЛАРЫН ДҮРГЕДЕДИР

Кодэ ажил-агый ажилда-рыг материал-техниктиг хал-дыр тараа-биле Бүгү-эни-лелин оперативтиг шалы-нын август 19-та Москвага болган эгелчегин хурамынга «1976 чылда дужуг ажаап алымышкыны, кодэ ажил-агый продуктуларын болгаш мал чемни белек-көригө хал-дыр тараа-биле немелде хемчегер дугайында» СЭКП ТК-нын болгаш ССРЭ-ниң Ми-нистрлер Чөвүлелинин док-таалың амырларга боттанды-рары-биле холбашкан айты-рыларын чугалажып көргөн.

Бүгү-энилелин «Сельхо-техника» каттыжышкыны-ның даргазы А. А. Ежовский Кокусет, Соңгу-Казакстан, Новосибирск, Омск болгаш өскө-дээ азын каш област-ның ажил-агыйлары комбайн септегелзин дөзө берген деп демдегелз.

Оң-биле кады Россия Федерациязының бол-гаш Казакстанының чамдык областтарында азын хой ажаап алымышкыныг, авто-мобилдер болгаш өскө-дээ машиналар ам-даа септе-тимөөн.

(СЭТА-ның көрр.)

Экономиктиг билиглерни — беш чылда бараан болдулар

XXV съездинин шилтирле-ри-биле, «Партияның XXV съездинин шилтирлеринге дужуур партия өөрелдегиз-нин сорулгазында дугай-ында» СЭКП ТК-нын док-таалыг дужуур ажилчы чоп-нарың экономиктиг өөрел-дегизин хожугу дугайында айтырларың чугалажып көргөн чөвүлө хурады СЭКП ТК-нын килдистери чо-руткан, Чөвүлө хурадын ажилыга министрлердин, ССРЭ-ниң болгаш РСФСР-ниң экономиктиг өөр-елдегиз тараа-биле чөвүлө-лөргө даргалары, СЭКП ТК-нын, эниделдегиз республи-каларын кошпартыларын ТК-ларын, ВПСР-тин, ВЛКСМ ТК-нын, солунар-нын, журналдарын, теле-в-

денсизин болгаш радиопул-дары ажалдажылыг ажилда-чылары, өртемденер киришкен-нер. Чөвүлө хурадын кир-жикчилери 1976—1977 өөр-елде чылдаа экономиктиг өөрелдегизин системаның сорулгазында чугалажып көргөн болгаш СЭКП-ниң XXV съездинин шилтирле-рин амырларга боттанды-р тараа-биле ажилчы чоп-нарың ажил-чорудулазын хож-жүдериң экономиктиг өөр-елдегиз ажилдар тараа-биле ведомстволарын, бүдү-руге черлерин коллектив-терин, партия, профчөм болгаш комсомол организа-цияларың ажилың дур-жулгазын солукшаннар.

Дүвүрээзинниг медээ

Хөгжүм-шин театрының ту-дуу республикада үдүт об-ъектилерин бирээни. Улут Октя-брының 60 чыл оюн таварыш-тыр театры аялталга кил-лер сорулга-биле СЭКП обко-му болгаш Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлели театр-ның туудун дүңдөлдүрүшкү хемчеглерин ар чорудар дугайында доктаалды бо чылдың апрельде хүдээн алган. Ту-дугу чорудуп турар кол ор-ганизация «Кызыл тууду» эр-гелдегиз (назначил П. И. Чербаков, участок начальни-ка Г. П. Чертов) керээлгик ор-ганизацияларын ажилче хаа-ра тудар талаа-биле чамдык хемчеглерин ар чоруткан.

Чылдың эгелзидең бээр ол чутуула объектиде 146 мүн ру-блдың тууду-монтаж ажил-дары кылдыган, он ийинде «Кызыл тууду» эрелели 68 мүн рубль хире акша-хоренги-ни шилтирген алган. Ол объектиде кол күсүдүлүшкү азында 8 организациялар ийи-бүрү ажилдагы: № 3 ту-дуг-монтаж эрелели даштык-кы деңизкөригө сүт дамчы-дылажылыг болгаш канализа-ция системасын, № 43 ту-дуг-эргелели (шеверелде ажил-дары), «Сибирь-техмонтаж» (галереяларын өтпөт тургуза-ры болгаш оон-даа өске) «Восток-техмонтаж» (иш-тики канализация болгаш одалга четкизы), «Северо-восток-техмонтаж» (чы-рыткынын иштиги четкизы), Красноярсктин № 3 монтаж эрелели (вентиляция систе-масы), № 14 механ. азия эр-гелели организацияларын механализир-биле хандыра-ры болгаш террасага дову-рак дайыгларын харымал турар.

Бо хүннөргө байдал-биле

алырга хөгжүм-шин театры-ның тууду ажил аймактын-ган план-графиктен иракта хожудан турар.

Объектин ажалдаа кил-леринин хуулаалыг коопсуз-датканы-биле холбаштыр бо чылдың кылар тууду-монтаж ажилдарының кийи хемчө-лө улагаткан. 406 мүн рубль ажил капитал салымышкы-нары шилтирген алыр көр-дүгөн. Август 1-ге чедир ол көрдүгөн түңүдө чутае 35 хууну шилтирген алган.

Бо сан-туугу көргө-дө ла-дем: бо чутула уугу тууду-монтаж кайы-даа участкаларында ажил шуудаваан. А тууду ажилыга таарымчалыг чы-амы, хуи дурту уугу айлар эр-тин турар.

Ажил конучу оорук тем-пиз чоруп, турарын эртен айнын түңүсүн херечиле тур-рар. «Кызыл тууду» эрелели

графикте көрдүгөннү эзуугар 50 мүн рубльдың ажилдарын кылар турган, херек кырыл-да 32 мүн рубльдың кылган. Дорт калт дөзүлгүн (1000 дөрбөлүгү метр) шымыр, па-недирин, халаларын чыгыл-ганы, даштыкы террасага 12,4 мүн рубльдың ажилдарын чорудары, ийи үнөр хоолайын өтөт тургузары, галереялар-нын шалалары дөшт график-те көрдүгөн оон-даа өскө хой ажилдар кылдырмаан.

№ 14 механизация эрелели 4000 кубометр хемчөөдүг до-вуракты даштыкы террасага июль 14-не чедир экич уур турган, ону чутае августа кылган.

«Восток-техмонтаж» дү-түрүлдө чутае 2 мүн рубльдың ажилдарын кылган болгаш сөөлүгү хүннөргө чедир оң бригаданы ажалдап турар.

Чер адаа-биле чорур канализа-ция, одалга хоомайларын салбаны оо десексирин дес-кеп, шалаларын саадаткан туруп берген.

№ 14 механизация эрелели, «Восток-техмонтаж» трест оонашкан ажилдарын ычар саадатканында «Кызыл ту-дуг» эрелели даштыкы тер-расаны кылар болгаш деңиз-көригө дескелде, шалалар артагы чидирген. Тууду ма-териалдары чедиптес, ыла-гыя «Тууду кезектери» ком-байн театр туудун дилгит ма-териалдары-биле хандырыны бо хүннөргө чедир үзүп кел-ген. Моон мурунда ажилдап көрбөзүн, таа материал болу-р — газобетонну «Кызыл тууду» эрелели боду белектер ужу-га таварышканы газобетон-биле чыгылажылыг чоруда-рынын темпизин база куду-латкан.

Красноярсктин № 3 мон-таж эрелели июльда барык 16 мүн рубльге вентиляция системаны кылар турган, хер-ке кырында чалгыс-даа хүн

ажылдаваан. Бо эрелелге ийитин-биле 90 мүн рубль хире ажилдарын кыларын оонашкан турда чыл эгезин-де бээр акша-хоренги шуут шилтигетимизин.

Чылдың соон үзү удаас өгөлдөр, объектиге кымын ажилдаарда оң сонгалары, өскө-дээ хой үттерин чыгы-лап белек-көригө болза, аяа ажилдаары берге. А херек кырында ону ийи чар белек-көри алырында маддылап тургустунган бо? Объектиге дышкы үдө ажилдаарыга белек-көригө кошкык.

Хөгжүм-шин театрының ту-дуу талаа-биле тургус-тугун таскай штаб, оң на-чалыгы В. А. Парушин, ту-дугу харымал турар «Кы-зыл тууду» эрелелин на-чалыгы П. И. Чербаков, участок начальнига Г. П. Чер-тов керээлгик тууду ор-ганиза-

циялар оонашкан ажилын план-график эзуугар чорудар кылдыр чорут негелдени тур-гузуп, ажилды шуудадир-нин дөшттик хемчеглерин амта чедир боттандырын шы-даваан.

Август 17-деги байдал-биле алырга дык хой тууду ор-ганизацияларын участкаларында ажилды ам-даа эгелевзэн. А «Кызыл тууду» эрелели бо айда чутае 6,5 мүн рубльдың ажилдарын кылган.

Бо чутула туудула хожу-дажылыг чылдары, планда көрдүгөн акша-хоренгин чыл төнүзүгө чедир дозу шилтирген алыр сорулга-биле тууду-монтаж ажилды бай-дал ажилдарын хемчег-лери дарып ар чорудар ужу-рут.

Н. ООРЖАК, «Шынык» көрр.

ХОЖУДААШКЫНДАН УШТУНАР

2-ги арын ● 1976 ч. август 21

Социалисттик хоббигу-дурмуну бикималар болгон. База кем-херек үзгөндүр, иштинин доктратынган норма-тижекттерин кайгылар чоруктарга уйдур демиселди күтсөлдөр талаа-биле республиканын партия, совет органдары, хоббинин организациалары эвеш өсөс демиселдерин ач чорудуп турар.

СЭКП обкомунун пленумунга, Тыва АССР-нин Эвеш Союзинин сессиясына бо ай-...

Чамдык бодалдар

тырыны чугалажып көргө-нин чоа дык чугалажып көргө-дөк. Бо бүгүмү аналда-тэди, богаңдыраа чогур хем-чегерин ажалдып кылган чү-ве болганда, оо дугайын чу-галажып, аммыраада чаа эки чамчаларын деткиер болгон оларын багай чуга-дерин ажалдар дээр дуга-йында чамдык бодалдарын чугалажып.

Канчыл-чаа нация өскө-лөт ажалып турар ажал-чан-лыг, ала-өгбөндө, шаг-тө-гүзүчүн бээр тыптып келген чагай чамчаларын бээр. Олар социалисттик утка-шын-дыга дүшкөн болгон өскө нацияларын үнелег, чараш чамчаларын-биле улам-ча болгон, бугу тала-биле үнел-негелдиге таарышкан турар удурут. Маага хамыктын мурунуда кижилерини эи-хуу харылажалар, хүнүдөлдүн ёзулалары, тус-тус кижил-ерин аммыралыкта бээр берилер ооа таварыгалар хамаалар.

Сөөлү үдө социалисттик ут-ка-шындык чаа чамчалар-ны, ёзулаларын тыптып көп турары өрүчүгү; ажал кижилерини өг-бүдө тутканын, кижинин төртүтүгүн хүнү, өөрдөгө дооканын, орден-хаанын алган демисел бий-ларды даш оон-да өскө.

Имчаларга, кижилерин аммыралыкта оон-бүрү чуга-дер турар бээр: аас-ке-жик чок таварыгал, кажы-даа... Илалык мачан кижил-ерини ораушудулажып бол-гон өскө-да таварыгаларын калыг ёзуал-биле өрттир-дугайында докталам, бижик каап чамыс аай дүрүм бо улаажыда чок. Имчалар-даа шаг-төгүдөн бээр тыптып келген чамчалар, бижикти-маи дүрүмөр бар. Оларын кижилер бугу бугу турала-ны-биле ажалгаар болза, кай-чан-даа таарышпас-ла болгай.

Өскө-да ажал-сөөк усту-тар-биле бир дөм, бистин тыма удустан өрт-бүрүгү өг-бөдери хой-хой чагай чам-чаларын амгы салгалга че-дир камгал, дамчып бер-генге кижилер чоругаарам-арга чок. Хүндүлүг-дө, бие өскөлдүг болуру, бот-ботта-рынга дуалажып, өөрүшкү-дө, кажыдажып-даа денте үзгөндүр дөм шыкшан дык хой эки чамчалар бар. Оон кырымга өрүс удустан база өскө-да хой националдыг удустанын өи үнелг, чагай чамчаларын тыпалар болу-га шынгайып, улам-ча сай-мангалыктын келген.

Имчалар-даа ол эки чам-чалдарын чамдык кижилер-нин өсөс ажалган, харын-даа коммунисттик кижинилеге, иштинилеге, кижилерини ху-да өгө-ажынып шынтыкты чамчаларын тып турар апар-ганын бугу шап чугалажы-ры чугула деп болар мен. Чидак-дөргө, шаалада өскө чаа төртүтүгүн урутуу дон кылары, бичин кижилер...

Имчалар-даа ол эки чам-чалдарын чамдык кижилер-нин өсөс ажалган, харын-даа коммунисттик кижинилеге, иштинилеге, кижилерини ху-да өгө-ажынып шынтыкты чамчаларын тып турар апар-ганын бугу шап чугалажы-ры чугула деп болар мен. Чидак-дөргө, шаалада өскө чаа төртүтүгүн урутуу дон кылары, бичин кижилер...

Имчалар-даа ол эки чам-чалдарын чамдык кижилер-нин өсөс ажалган, харын-даа коммунисттик кижинилеге, иштинилеге, кижилерини ху-да өгө-ажынып шынтыкты чамчаларын тып турар апар-ганын бугу шап чугалажы-ры чугула деп болар мен. Чидак-дөргө, шаалада өскө чаа төртүтүгүн урутуу дон кылары, бичин кижилер...

«ШЫННЫН» МАТЕРИАЛДАРЫНЫН ИЗН-БИЛЕ

ХЫНАЛДА БАДЫТКААН

Ажы-тазу өөрдүн кижил-ерин, оларын аммыралык делег өрүчүгө үдөри чүгө ала-пепи болгон башкалар-нын өсөс, бугу-иштинин чугу-ла херас. Эрин районун уус өгөргөдө кижинини кошкак удурулажып ажал-лаш, Мөри школадын чам-дык өшкүрүлгө аралаш, ала-ларын бугурадып турганын-нын дугайын «Шын» солу-га шынчулап бижээр.

СЭКП райкомунун бири се-кретары эш А. Монгушту ре-...

ПОРТУГАЛИЯНЫН КОМПАРТИАЗЫНЫН МЕДЕГЛЕЛИ

ЛИССАБОН. (СЭТА). Рес-публиканын хураалыга чамалык программанын талаш-была дискуссия дуга-йында медегелди. Португа-лияда Коммунисттик партия-нын ТК-нын политкомис-сийа тарап үндүргөн.

Социалисттик партиянын тургусканын эвеш көзөктөн чамалык састамык болгон улаанымчылыктын талаа-была БКП-нин пареттен ажалдыкчылыктын саста-онал солчушуну бадыткаан деп, медегелде медегелди. Барсын үзгөтө улааным-чылыктын чорударыча чааа бөдөнөнчө турар деп полит-комиссия айткан. Бир эвеш ол чыгар болу бээр чүве бо-...

Буурап дүжөр орадажышкыннар

КОЛОМБО. (СЭТА). Каа-даа кыргышкан чурттарын куруе болгон кааа баш-тыларын мыда бон турар конференция-биле хаа-мын педели саппаа үнөс «Ирибон» содуу мында үнөс бижээр.

Импералистер-даа, Кыдат-тын амгы удурулажып-даа ол чамалыктыкты шуртун ки-рип болгон алаа бижыган-нын алыр орадажышкын турар. Мурунда кааа-даа кы-тыпкан чурттарын бугулап салдырып, алаага тургулап ажалып орадажышкын турар барын чукут курушкан бо хуу турттарын антиимпери-алист улаанымчылыктын чок кылырчыча орадажы берген.

Барынын үзгөдү күштер үүлгөтпиман

БЕИРУТ. (СЭТА). Өрткөн хонуттарын иштинде өг-лө өркө-дошкун тулушуктуу-ларын дагып Ливания болу-лаш, анча национал-патриот-ку күштерини болгон уду-лаанымчылыктын палест-тинимчиликтын отряддар күштерин үзгөдү христиан күштерини ажалып хал-лашканын чедипшын-нып олуру шама. Тула-чушкунуларга ийи тала ар-арлашканын болгон миш-меттарын иштинде-биле ажаллаш.

Күшүгү ажаллашкын-нар Беирутта баа болгон. Ливания мыда бон тур-тур тускай төлөкшүн, даштык хоректер мапшты-...

ни орадажышкын Абу Зейд Лорты Ливания национал-патриот күштерини уду-рулажып-биле удулааным-болгон оон чурту Ливания деп-шындык күштерини баа удулаанымчылыктын палест-тинимчиликтын согул таварыштар дон калды-да орадажышкын турар деп меде-гелди.

ПАРИЖ. (СЭТА). Ливан-дары импералистер турар та-рары ол чуртта байдалы на-рмалдык болгон кризист-таарыштар тургулажып ар-ганы өөрбөй турар деп, франкуз коммунисттик пар-лаага айткан. Ливанда си-рий шериаларын үндүр-...

Ханой — Хошимин аразынын тэнесетаным демир-орук Вьет-нам Социалисттик Республика-нын эи улуз туугуларын бирээи. Ол орун политиктиг болгон улус ажал-агынын улуз умжур-дуалыг. Чуртук матышканын көргүзүп турар 1700 километр узун ол орун-ту Вьетнам улус эң кыска хуусаачын иштинде катан тургускан, баштайгы поезди-лерин ол орунтан бо чылыг төмөндүгө чедир чорудар деп шынтылган. Чүс-чүс кило-метр демир-орук оруун, 500 ажал умжургулун, 200 стан-цияларын, 20 туннельдерин орун туугуларын ажаллаш кийерлер. Ол орунтан Му-рун Вьетамны Согул Вьет-...

Тайылбыр булуну

бирээи. Тус черини херек-диге сорго, шиге-тара, рин, чигир кулаушун бүдү-рүп турар. Согул Итериянын салымагы райондарында хой ажалы хожосон. Чер бо-гон хой ажалын хожосондо-го уаг аргалар турар-даа, чурт бис, элти, балыкты, сүт продукттарын кинр сооверт уагрга таваржы тур-...

Сөөлү үдө Итерияда уагрга, алаагыла даг улет-пүр шыншын хожугу турар. Чуртта итерияны, бойус га-зым, хомур-данын, ажал-уулушун, бокситтерин, колумбитин кураалары чок. Демир рулаанын, кор-туз-кун, уранын, да-дугу-дун, марганцын, графитин болгон өскө-да чуга-дерин байлап чедерин шыншын-тыкан. Итерия дегелде нефть экспорттарынын ала-жыда алаа дугар черин э-дөп турар. Чуртта ажаллап калканын, химиктиг бол-гон машина тулушук шап-но улетпүр хожугу оор.

Уагрга даштык, ийди-гыл ажал палытад кот черин эелет турар. Оң териндеги кызылдар талаш-была ча-дирини мурунда экономика-га болгон културтуг хож-жуде уагчон бөдөн ажал-бугу итерия тургулажы со-лушугула.

XIX вектин ийги чар-тында Великбританиянын колонизадыг электерини ийчин хосталга чон эрик деп адаттарын турал Ите-рияны эриктөргө чедө берген. 1914 чылда чуртун мурун болгон согул рай-онун Великбританиянын колониялы — Итерия кыдыр калкыштырган. Хосталга мынакшы чонун үр үдө дегелде 1960 чылдын ок-тябрь 1-де чуртутун политик-тик хамарышкан чорун чар-лааны-биле доолашкан. Коло-ниалар ажал кырунун болгон чонун ажалган баш-тыларын болгон имари-ел баа ол мынак боттары-дын кижилерини томулаан кааа. Байтайгы республика (1963—1966) феодалдарын болгон чер ээлерини баа коллардожы буржуазиянын эрге-ажынын иштерин, а даштыкы политика чүгө...

ФКП-нин Политбюрозунун медегелели

ПАРИЖ. (СЭТА). Француз франкын үзгөдө тургула-жып кудал турары докт-ларга хамаарыштыр оон херек кырында оон уеинин 10 хууга кудаларында чедир деп, Францияны Коммунист-тик партиянын Политбюро-...

БОТТАРЫНЫН ЭРГЕЛЕРИ ДЭЭШ ДЕМИСЕЛДЕ

НЬЮ-ЙОРК. Каттышкан штаттарын ресина уаггуру-нуң баа бугураган. 120 хон-дуга ажаллашкан келген. 70 хонд ажаллашкан ажал со-циалисттик угуушкын-чылар. Ол ажал социалист-тик докт америк ресина кор-порациялар — «Файрстоун тайр энд раббер», «Гудлар тайр энд раббер» болгон өскө-лөргө-да хамаарыш турар ажаллашкан ажал чоруду-галын үскөн.

Ажал төдөвирин бөдө-дөри, күш-ажалдык байдал-дары эишкөлдөр, а оо иш-кан «тур уеин» дээр үндү-рүшүнүгө удул магады-лаада бон удул орун турар чаа куш-ажы дугураагы чарын ажал социалисттер петен турар.

ОТТАВА. Чавактын анти-империалист программасын-да удулаанымчы кыдыр бо чидак октябрьн 14-те бугу-данып ажал социалист-тик кыдыр дон кааа ажал-дык коммунисттик шип-тириге кааа коммунисттер-тин содуу «Канадия три-бюн» байр чедир турар.

Канадада ажалын кон-гресси делегаттарын уду-лаанымчылыктын нацио-нал хуу дон ажалын ок-тябрьн 14-те чамыс ажал болгон сирый катты-кын көргүрчиге бугу ажал чонпары, бугу-де ажаллашкан, депшадик кудурти «Канадия трибюн» кудирган.

ПАРИЖ. «Юна-ас» ком-паниини Француз хоорай Ардуата (Гар департамент) метадурга заводун 1700 ажалын дөрт хууң ажал...

(СЭТА).

Д. Ж. Форд — АКШ-тын президентизинин албан-хүлээлгесинге кандидат

КАНЗАС-СИТИ. (СЭТА). АКШ-тын республиканын пар-тиянын национал съездин президентини албан-хүлээ-лгесинге бодунук кандидаты кыдыр Джеральд Форд деп-шадик даш шынтырын хула-алган. Оон даш 1187 ба-дылашкын бердиген. Калифор-ния штаттын губернатору тур-ган Р. Форд даш 1.070 делегат байлаан. Кандидату-рун бадылажы бети дөргө-ле съездин 1130 де-деланын бадылажынын эрге-жөк чугула дээрин билди-гир.

Д. Фордун кандидату-раны чугалажып көрун тур-үдө съездин делегаттарын ноябрьн 2-де бодула прези-дент сонгулаалына тин-делгине чүгө тайбынчы-орунга чедир ал болур дээр-ин оналал демисел турган. Бадылажкындын түнөдө-рин мыда АКШ-тын иштик болгон даштыкы политика...

Ушук беш чыд шапалы-да шериаларын, аммырал-дыктын электер талаш-была хемектерин ач чорудар чөрдүгөн. Бугу-иштин өи өөрелдиге кирерин, оон-у мөдөлдө болгон ажал-была хамарышкын шап-но тургускан.

Амгы Итериянын деис-...

ЦБ — ПМА-нын фотоу.

НИГЕРИЯ

агылаш, тускай Биафр Рес-публиканы тургулап сорула-биле гаризон шериини үн-мөзүн бодурун. 30 ажал дугулаада уламчылап да-йып мидон ажал кижини ажал-тыныдап чарычтарган. 1970 чылдын январь 15-те үн-мөзүн шериалар дугу бө-гөн болгон Итериянын тус-кайлап чоругу нагизаттын-гад.

Даштыкы политикада Итерия расисме болгон шериаларын удул тур-тула турар. Деисекин тур-ган Ангола болгон бот ажалларды — МПЛА-га по-литикти, дипломаттыг болгон материалдыг дуааы көргүс-көн. Мурун Африка Респу-бликаны Анголаде расисм халлашканын дөктөм АКШ-тын политикаын сойлаган.

Чуртут даштыкы политик-анын үндөш — Африка дини колонизадыг тергип дөдөдө долугу-биле хостары болуру. Итерия бодурун өскө курулдер-биле харылаа-дыгга калкышканын болгон бугу чурттар-биле най-рамы харылааларын туду-рышын принциптерин сагич турар.

Совет Эвеш биде Ите-риянын аразында бижик эконо-миктег болгон садыт хары-лаалары тургустурун.

Б. ПЕТРУК.

